

[Statsministeren.]

vedtaget i Folketinget, ligesom det ogsaa havde Magt til at rejse rent principielle Uoverensstemmelser om økonomiske og politiske Spørgsmaal, saaledes som det paa flere Omraader er sket. Den Tilstand, at der intet stort kan gennemføres, er ganske naturligt i vor Tid en Anklage, som rammer Parlamentarismen, naar den er funderet paa den Maade, som Tilfældet er her i Landet; Tiden, den rastløse Virken, kræver i mange Tilfælde ikke alene Handling, men ogsaa hurtig Handling, og derfor Handlekraft, og den Handlekraft, som Rigsdag og Regering skulde og burde være i Besiddelse af, lammes, naar en Afdeling af Rigsdagen, anderledes farvet end Folketinget, kan hindre Arbejdets Gang, kan sabotere eller helt forkaste, hvad der maatte være vedtaget af Folketinget. Naturligvis løser Sagen sig før eller senere paa naturlig Maade, hvis man da tror paa den almindelige Valgret. Der er for mig ingen Tvivl om, at før eller senere gennemføres denne Løsning, uden at megen Forhandling derom er nødvendig; derfor forekommer det mig, at man i den rolige Udviklings Interesse burde foretrække en lidenskabsløs Forhandling nu om denne Sags Ordning, saaledes at megen Bitterhed og Strid maaske derigennem kan undgaaes. Tiden kunde nok, synes jeg, lære os et og andet, og det er utvivlsomt rigtigt, at en hurtig Udvikling i denne Sag vilde dæmme op mod de uvillige Røster, der lyder, og bidrage til at undgaa, at Jordbunden beredes for Kaos, og hvad der følger dermed. Det forekommer mig saare naturligt, at man søger at give saavel den almindelige Lovgivning som Landets grundlæggende Lovgivning en saadan Form, at den raadende Folkevilje giver sig Udtryk ikke blot i Folketinget, men ogsaa i den Lovgivning, der skal finde Sted.

Jeg anbefaler til velvillig og alvorlig Overvejelse og Forhandling dette Forslag til Bestemmelser om Forandring i Grundloven.

Formanden: Uden for Dagsordenen har derefter Undervisningsministeren Ordet for at fremsætte det for hans Vedkommende nu anmeldte Lovforslag.

Undervisningsministeren (Borgbjerg): Med den samlede Regerings Tilslutning har jeg den Ære for det høje Ting at fremsætte *Forslag til Lov om Det kongelige Teater og om Oprettelsen af en kulturel Fond.*

Efter Rigsdagens enstemmige Ønske blev der i Fjor nedsat en Teaterkommission, den arbejdede flittigt og dygtigt i tre Fjer-

dingaar og afgav Betænkning i Marts. Ved en omtrent samtidig Forhandling her i det høje Ting spurgte det ærede Medlem Hr. Jørgen Jørgensen mig, hvornaar jeg, efter at have studeret Kommissionens Betænkning, vilde fremsætte Teaterforslaget. Jeg svarede, at jeg haabede at kunne gøre det inden Oktober. Maanedes Udgang. Det er nu lykkedes, skønt der har været før Forhandling til flere Sider, over hvis Varighed jeg ikke fuldt har haft Herredømme.

I det væsentlige følger Lovforslaget det meget store Flertal i Kommissionen. Lovforslaget gaar ud paa, at Statens Udgift til Det kongelige Teater, til Statsteatret, nedsættes. I det sidste Aar blev der paa Finansloven ydet 750 000 Kr., og paa Tillægsbevillingsloven 300 000 Kr., i alt 1 050 000 Kr. Derfra maa naturligvis regnes Det kongelige Teaters Forlystelsesskat til Statskassen, som er anslaaet til gennemsnitligt 220 000 Kr. Det nye Lovforslag fastslaar en Finanslovbevilling paa 500 000 Kr. i Stedet for de hidtidige 750 000 Kr. Dertil kommer saa, at Statskassen til Raadighed for en kulturel Fond, som eventuelt kan hjælpe ogsaa Musikken, Tonekunsten ved Statsteatret, yder de 220 000 Kr., som man anslaaer Teatrets Forlystelsesskat til, det vil altsaa sige, at medens Teatret i det sidste Teateraar kostede Statskassen 830 000 Kr., vil Statens højeste Udgift nu blive 720 000 Kr., altsaa en Nedsættelse paa 110 000 Kr. Jeg gør opmærksom paa, at der ved vort Statsteater allerede i de senere Aar er sket meget store Beparelser, en meget stor Nedsættelse i Statens Udgifter. Det lykkedes at nedsætte Udgifterne, og det er det, det særlig kommer an paa ved et Teater, Indtægtsbudgettet er altid vanskeligt at beregne, men Udgifterne er nedsat med en halv Million sammenlignet med Gennemsnittet i en Række tidligere Aar. Det sidste Regnskab, Regnskabet for det Teateraar, der udløb den 30. Juni, foreligger i disse Dage og vil om nogle faa Dage blive offentliggjort af Teaterchefen. Hovedtallet er, at Teatret, heri medregnet Bygningsudgifter m. v., der ikke er medtaget i det nævnte Tal for Teatrets Driftsudgift, har kostet Statskassen i dette Aar knapt 900 000 Kr. Det er over 400 000 Kr. mindre, end hvad Teatret gennemsnitlig kostede Statskassen i de 9 foregaaende Aar.

Det var det ærede Medlem Hr. Pinholt, der under en Teaterdebat her for ikke saa lang Tid siden kritiserede Det kongelige Teaters nuværende Ledelse i meget skarpe Ord. Naar det ærede Medlem, der nu har siddet i Kommissionen og været